

Мустаҳиққони закот ҳашт гурӯҳ мебошад

[Тоҷики – Таҷики – طاجيکيۃ]

Таҳияи Мусъаби Ҳамза

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ مستحقو الزكاة ثمانية أصناف ﴾

«باللغة الطاجيكية»

إعداد: مصعب حمزة

2011 - 1432

IslamHouse.com

Мустаҳиққони закот ҳаши т гуруҳ мебошад

﴿ إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ
فُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغُرْمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً
مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ [التوبة: ٦٠]

«Садақот барои фақирон асту
мискинон ва коргузори чамъовари
он. Ва низ барои ба даст овардани дили
муҳолифон ва озод кардани бандагону
қарздорон ва харҷ дар роҳи Худо ва
мусофирони мӯхтоҷ ва он фаризаест аз
ҷониби Худо. Ва Худо донову ҳақим
аст!» Сураи Тавба, ояти 60

Ҷуз ин нест, ки садақот ба фақирон ихтисос дорад.

Фақир касест, ки чизе надорад. Зиёд ибни Ҳарс (р) мегӯяд: «Марде назди Расули Худо (с) омаду гуфт: *Аз амволи закот ба ман бидиҳед! Расули Худо (с) фармуданд: Бидон, ки Худои азза ва ҷалла ба ҳукми Паёмбар ё каси дигаре дар боби садақот (амволи закот) розӣ нашуда, балки худаи дар бораи он файсала намуда ва онро ба ҳафт қисмат тақсим карда, пас агар ту ҳам аз он гурӯҳ ҳастӣ, инак ба ту низ аз он медиҳам¹.*»

Ва амволи закот ба масокин ихтисос дорад. Дар назди ҳанафиён мискин касест, ки вазъи иқтисодиаш аз фақир

¹ Ривояти Абӯдовуд

бадтар бошад. **Ва амволи закот ба коргузорони чамъоварии он ихтисос дорад.** Яъне, касоне, ки ҳокими мусалмонон онҳоро барои чамъоварии амволи закот мефиристад, эшон низ яке аз гурӯҳҳои ҳаштгонаи мустаҳқиқи амволи закот ба шумор мераванд. **Ва амволи закот ба муаллафату-л-қулуб ихтисос дорад,** эшон роҳбарони қабилаҳое буданд, ки Расули Худо (с) дилҳояшонро ба даст меоварданд, то мусалмон шаванд, ё бар ислом пойдор бимонанд. **Ва амволи закот дар роҳи озодии бардагон ихтисос дорад** ба ин тартиб, ки ғуломони мукотабшударо харидорӣ карда, озодашон кунанд ва ин мазҳаби шофеъиҳо ва ҳанафиҳост.

Мукотаб ғулумест, ки бо хоҷаи худ ақд мебандад бар ин ки озодии худро дар баробари баҳое бозхарид кунад ва чун он маблағро ба хоҷааш дод, озод мегардад. **Ва амволи закот ба қарздорон ихтисос дорад.**

Мурод аз онҳо касонеанд, ки зери бори қарз буда ва тавони пардохти онро надоранд, аммо касе, ки ба сабаби тасарруфоти исрофомези худ қарздор шуда бошад, вомаш аз тариқи закот, ё ғайри он пардохт намешавад, магар ба шарти он ки аз такрори ин шева дар муомилоти молиаш тавба кунад.

Ва амволи закот дар роҳи Худо ихтисос дорад. Ин синф иборатанд аз муҷоҳидон ва марзбононе, ки дар сангарҳо ва марзҳои кишвари исломӣ омодаи

рӯбарӯӣ бо ҳар хатари эҳтимоли мебошанд, ки ба мақсади таъмини ҳазинаҳои ҷиҳод ва тақвияти истиҳкомоти дифоӣ аз вучуҳи закот ба эшон пардохт мешавад, ҳарчанд тавонгар ҳам бошанд. **Ва** амволи закот **ба Ибни Сабил** ихтисос дорад. Ибни Сабил мусофирест, ки тӯшаи роҳи расидани вай ба хонаву диёраш дар сафар тамошуда, ё ба ҳар далиле аз дастрасии вай хориҷ аст ва дар роҳ бозмонда, пас бар чунин касе аз амволи закот пардохт мешавад, ҳарчанд дар маҳалли будубошу зиндагии худ аз сарватмандон ҳам бошад. **Ин фаризае аз ҷониби Худост.** Яъне, маҳдуд будани сарфи амволи закот дар гурӯҳҳои ёдшуда ҳукми собит ва лозим аст, ки Ҳақ таоло онро бар бандагонаш фарз намуда

ва эшонро аз таҷовузи он наҳй кардааст.
Ва Худо доно аст ба маслиҳати
бандагонаш ва ба он чи ки дар тавони
онҳост ва бар эшон душвор нест, **ҳаким**
дар таъини фаризаи закот, дар чигунагии
тақсими он аст.